

Pogovori.

(Dalje.)

G. Proles. Tako-le kar s krepkim korakom, glavo pokoncu — jo hočete udariti na polje poezije! Nič ne zakrivajte, kaj da hočete. Zato imate svoje

Geslo.

Lastnosti blage naj te le krasi,
na zemlji sam si spomenik postavi;
podari narodu roke, srce
in z deli v domovini se proslavi!

Da, tako bodi! S tem smo jako zadovoljni. Da bi le mnogi izbrali si to geslo in po njem tudi ravnali!

A ker niste bojazljivec, prišli ste takoj na dan s „Satiro“. Ljubi moj, to je nevarna stvar. Satire pisati ni tako kakor krompir peči. Kdor hoče satire pisati, tisti mora biti tak, da sme reči: Mi smo mi. Vi ste jo tako-le povedali:

Satira.

Nekoč prodal je pegaza poet,
no, zdaj je tisti čas minil;
kdo padal bi pred zlatim Molohom,
kdo rajši bi ga ne zapil!

Nekaj ste mislili, to je res; tudi ste jo hoteli dobro zasoliti: a ne zamerite, ni se Vam sponeslo. Kako neki? Pravite: „Nekoč prodal je . . .“ Ako je prodal, potem je tisti čas seveda minul, kako pa! Ko bi bili rekli: „Nekoč so poetje prodajali pegaza . . .“, tedaj bi se smelo dostaviti in postaviti, da je minul čas tako žalostnega ravnanja. A čujmo naprej! „Kdo padal bi pred zlatim Molohom . . .“ Ako morda ne veste, tedaj Vam povemo: Tisti padajo, ki ga imajo. Zakaj to je trdno, da pred njim ne morejo padati, ako ga nimajo. Aha, Vi ste jo hoteli zopet zasukati bistroumno: „Kdo rajši bi ga ne zapil!“ — vsekako „Moloha zapil“, to ste hoteli reči, to kaže vsa zveza besed in obeh zadnjih vrstic. Pa — zamera gori ali doli! — tu Vam prav odločno ugovarjamo. Kdor ima zlatega Mamona, pa ima vsaj izkušnjave, da bi pred njim padel, tisti ga ne bo zapil, marveč ga lepo spravil, pa zaprl in zaklenil in se še nanj vsedel. Ej, rod skopuhov še ni izmrl — kljub Vaši satiri. A to bi bilo, ko bi smeli tisto o „zapivanju“ tako umeti, da je bil njegova žrtev — pegaz: to pa, to! Da je kdo pegaza zapil, to ni tako čudno ali nenavadno, pa tudi ne tako nedolžno, da bi ne zaslužilo Vaše satire.

A naprej! „Poroka“ in „Večerne misli“ sta dve pesmici, ki sta taki, da ju lahko denemo sem brez razlage — in pohvale.

Poroka.

Čuj, godba odmeva, zvonovi zvone,
praznuje se v cerkvi poroka,
objokano dekle le zunaj stoji,
srce ji teži bol globoka.

„Kako sem ljubila ga z dušo vso,
odšla pred oltar je ž njim druga,
a meni bo grob izkopala ljubav,
srce umorila mi tuga.“

Večerne misli.

Že konec je dneva,
v daljavi slavec odmeva,
umira in tišje prihaja
kot glas iz neznanega kraja.
Krog mene molk monotón.
Bog znaj, kdaj po trudu in znoju
jaz ležem k pokoju,
kdaj meni zazvonil bo zvon!

Kar ste zapeli v pesmi „Jaz nimam . . .“ to obsojamo odločno. Prava ljubezen, in bodisi te ali druge vrste, je vzvišena stvar, in pesnik ne sme ž njo barantati.

„Vrnitev“ nima izvirne misli, pa tudi ni lepo zložena. Le čitajte sami:

Vrnitev.

Vojak se iz tujine vrača
po mnogih letih spet domov,
pred njim stoji že vas domača,
pred njim stoji že dragi krov.

Oj, dragi krov, kjer ljuba žije,
kjer bil je v mislih slednji dan,
kjer srce zvesto zanj le bije,
o to vzprejem bo presrčan!

Tu dom je njen, a kje je draga,
da mu v objem ne prihiti?
V nemiru stopi preko praga,
na odru ljuba mrtva spi.

Berite pa sedaj „Zagorsko“, pa imate podobno misel, a bolje povedano.

Sodimo torej tako, da imate pač dobro voljo in nekaj zmožnosti za pesniško delo: a kakšni bodo uspehi Vašega pesniškega delovanja, kdo to ve! L.

G. J. B. v B. O Vas in Vaše muze „spevu“ smo že čuli v teh „pogovorih“. Spominjamo se, da smo pohvalili Vašo dobro voljo, pa tudi Vaše delce. Dali smo Vam poguma in sami upali, da se povspnete do kaj boljšega z dobro vajo. Tu imamo zopet pred seboj tri Vaše pesmice v presojo. In tudi o teh ne moremo in ne smemo reči, da so pod

nič, vendar take le niso, da bi jih mogli porabiti za v list. Prva „Ob reki“ bi bila po obliki dobra, a je nekam prisiljena misel v njej. Da bi listi „tiho govorili“ o tem, „kako slab je človeški rod“ in vode „glasno šumele, kako hitro spè odtod“, se nam zdi sicer izvirno, a ponavljamo: jako prisiljeno. „Molitev Korošca“ je premalo pristréna. Kaže sicer Vaše dobro srce, ki bi rado pomagalo zatiranim rojakom vsaj s prošnjo k dobremu Bogu: a tu pogrešamo tistega res vzvišenega, prepričevalnega duha, ki bi moral biti v „molitvi“. Tudi beseda ni tako gladka, kakor Vam sicer teče: preveč težkih besedij, in ponavljajo se preveč. „Vetru“ je tretja pesemca. Tu se spotikamo ob obliki:

Veter pišeš
mili čez vrbé,
veter dišeš
lahno skoz vejé.

Od devjiga moža.

(Zapisal *Gašpar Križnik*.)

Pri Dolinarji so se slab birtval, ko so mël jagra pri hiš gospodarja, žè rôd za rodam. Pri hiš se je začela lesèna stèna od gnilobe sama podèrat, ko mu je Bôh od zgorej u hišo dajal — dež —, koker je špasal gospodar preke drug'm jagram in l'dém, ko so ga uprašal: Zakaj 'ma u hiši steno podarto? Jim je povêdov tò le prigliho, koker jo je tud' men' 26/9 1899 u Motniku u moji štacuni:

Ko je biu še Devji môž na svêt, je hvodu na greč nad Dolinarjam; kader je b'lo sêtve cajt, je upev: Dolinar sej, zdej je ura! Je pa usjau, use jem je pogratal. Puol

Kdo tako govori? Siliti naglas, kakor se ravno bolj prilega pesniku, ne gre. Četrta kitica pa je celo malo poetična, in da kdo „život spremlja z duhom na vsekod“, ste sicer Vi napisali, a dobro to ni.

Iz vseh treh „pesmic“ sodimo, da ste iskali mislij, ki Vam jih ni narekavalo toliko čustvo in srce, ampak ste le bolj hoteli imeti jih. Pesnik pa mora res čutiti, kar poje, ali vsaj tako peti, da človek — bravec — vzbudi tiste čute lahko ob pesmi, ne da bi šele moral zasledovati, kaj je hotel povedati pesnik. Sicer Vam zmožnosti tudi sedaj ne odrekamo, nasprotno: želimo, da bi s pridno vajo pa treznim mišljenjem res dosegli lepih uspehov. Dal Bog, da bodeite mogli svoje rojake, Korošce, z vneto besedo buditi in navduševati za slovensko stvar! Zdravi!

M. B.

jem je pa hvodu nadlêgo délat duol h dom, kader n'kôger ni b'lo doma. Če je b'lo kej za jêst perpravljen'ga, jem je pojêdu. Puol so pa gruntal, kako bi b'lo, deb' se ga znebil.

Tist cajt so že tud komendantari hodil po velk cêst koker zdej, de so zverino vodil. Pride an cêst'n komendont, ga je pa Dolinar naprosu, de je dau medvêda u hišo. Domač so šli zdôma. Devji môž pride. Sta se pa začela z medvêdam r'vat; tako sta se metala, de sta plat stene podrla od hiše. Puolej je Devji môž zbejžov u hôsto in hvodu spet na greč upit: Dolinar 'maš še tisto hudo mucu, ko je mene ostrahvavva? Puotlej je jemu Dolinar gmah od njega, de mu ni več delov nadlêge.

Družba sv. Mohorja. Dne 5. sušca potee čas zglaševanja za našo družbo. Da bi noben zaveden Slovenec ne zamudil prilike in ne pristopil v kolo Mohorjanov! A ne samo sebe naj ne pozabi, temveč tudi znance naj vabi, da pristopijo. Kdor more, naj zapiše v družbo kakega ubožnega prijatelja, mlačnega znanca, svojega odrastlega otroka: saj mu ceneje ne more napraviti boljšega veselja in mu ne more dati boljšega darila,

kakor z mohorskimi knjigami. Otroke naj bi stariši vadili, da bi v ta namen nabirali novčiče v svojem hranilčku; tudi poslom naj bi šli gospodarji na roko, da pristopijo k družbi. Ali ni bolje, da posli doma beró svoje knjige, kakor da pohajajo ob nedeljah po slabih potih in jim žalost delajo! Sploh skrbimo, da ustvarimo velikansko mohorsko armado slovenskemu narodu v ponos in brambo.